

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านสังคม

อายุ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 28.57 รองลงมาคือกลุ่มอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 26.37 และกลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 21 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.10

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 31.87 รองลงมาคือกลุ่มอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 24.18 และกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.89

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 28.57 รองลงมาคือกลุ่มอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 25.27 และกลุ่มอายุน้อยกว่า 21 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.20 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 อายุ

อายุ(ปี)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
น้อยกว่า 21	0	0	2	2.20	2	1.10
21—30	15	16.48	11	12.09	26	14.29
31—40	22	24.18	26	28.57	48	26.37
41—50	29	31.87	23	25.27	52	28.57
51—60	16	17.58	17	18.68	33	18.13
มากกว่า 60	9	9.89	12	13.19	21	11.54
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

อายุต่ำสุด 22 ปี

อายุสูงสุด 70 ปี

อายุเฉลี่ย 43.31 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.09

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

อายุต่ำสุด 19 ปี

อายุสูงสุด 67 ปี

อายุเฉลี่ย 44.32 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.49

รวม

อายุต่ำสุด 19 ปี

อายุสูงสุด 70 ปี

อายุเฉลี่ย 43.81 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.27

ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 54.94 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 15.38 และมีการศึกษาระดับอนุปริญาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.55

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 53.84 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 14.29 และมีการศึกษาระดับอนุปริญาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.10

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 56.04 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 16.49 และมีการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.20 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
ไม่ได้เรียนหนังสือ	5	5.49	6	6.59	11	6.04
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	3	3.30	2	2.20	5	2.75
ประถมศึกษาปีที่ 4	49	53.84	51	56.04	100	54.94
ประถมศึกษาปีที่ 6	13	14.29	15	16.49	28	15.38
มัธยมศึกษาปีที่ 3	13	14.29	6	6.59	19	10.44
มัธยมศึกษาปีที่ 6						
หรือเทียบเท่า	7	7.69	11	12.09	18	9.90
อนุปริญา	1	1.10	0	0	1	0.55
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

การศึกษาต่ำสุดไม่ได้เรียนหนังสือ   การศึกษาสูงสุดระดับอนุปริญญา

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

การศึกษาต่ำสุดไม่ได้เรียนหนังสือ   การศึกษาสูงสุดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รวม

การศึกษาต่ำสุดไม่ได้เรียนหนังสือ   การศึกษาสูงสุดระดับอนุปริญญา

ตำแหน่งทางสังคม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มไม่มีตำแหน่งทางสังคม 138 คน มีตำแหน่งทางสังคม 44 คน ซึ่งมีตำแหน่งเป็นกรรมการกลุ่ม/กรรมการหมู่บ้าน/กรรมการตำบลมากที่สุดคือ ร้อยละ 12.09 รองลงมาคือ มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต)/อาสาพัฒนาปศุสัตว์หมู่บ้าน(อพปม) มีร้อยละ 6.04 และมีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1.65

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนไม่มีตำแหน่งทางสังคม 63 คน มีตำแหน่งทางสังคม 28 คน ซึ่งมีตำแหน่งเป็นกรรมการกลุ่ม/กรรมการหมู่บ้าน/กรรมการตำบลมากที่สุดคือ ร้อยละ 17.58 รองลงมาคือ มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต)/อาสาพัฒนาปศุสัตว์หมู่บ้าน(อพปม) มีร้อยละ 10.99 และมีตำแหน่งเป็นผู้นำเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.20

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนไม่มีตำแหน่งทางสังคม 75 คน มีตำแหน่งทางสังคม 16 คน ซึ่งมีตำแหน่งเป็นกรรมการกลุ่ม/กรรมการหมู่บ้าน/กรรมการตำบลมากที่สุดคือ ร้อยละ 6.58 รองลงมาคือ มีตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ช่วยกำนัน ร้อยละ 4.40 และมีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต)/อาสาพัฒนาปศุสัตว์หมู่บ้าน(อพปม)จำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.10 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ตำแหน่งทางสังคม

ตำแหน่งทางสังคม	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
ไม่มีตำแหน่ง	63	69.23	75	82.42	138	75.82
มีตำแหน่ง	28	29.77	16	17.58	44	24.18
- กำนัน / ผู้ช่วยกำนัน	0	0	4	4.40	4	2.20
- ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้ช่วยผู้ ใหญ่บ้าน	0	0	3	3.30	3	1.65
- กรรมการกลุ่ม / หมู่ บ้าน/ตำบล	16	17.58	6	6.58	22	12.09
- อบต/อพปม	10	10.99	1	1.10	11	6.04
- ผู้นำเกษตรกร	2	2.20	2	2.20	4	2.20
รวม	91	100	91	100	182	100

ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีประสบการณ์ระหว่าง 1—5 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 40.66 รองลงมามีประสบการณ์ระหว่าง 6—10 ปี มีร้อยละ 24.18 และประสบการณ์ระหว่าง 16—20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.59

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีประสบการณ์ระหว่าง 1—5 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 39.56 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ระหว่าง 6—10 ปี มีร้อยละ 30.77 และประสบการณ์ระหว่าง 11—15 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.59

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีประสบการณ์ระหว่าง 1—5 ปี จำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 41.76 รองลงมามีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีร้อยละ 20.88 และประสบการณ์ระหว่าง 16—20 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.40 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค

ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค(ปี)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
1-5	36	39.56	38	41.76	74	40.66
6-10	28	30.77	16	17.58	44	24.18
11-15	6	6.59	14	15.38	20	10.99
16-20	8	8.79	4	4.40	12	6.59
มากกว่า 20	13	14.29	19	20.88	32	17.58
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ประสบการณ์ต่ำสุด 2 ปี

ประสบการณ์สูงสุด 50 ปี

ประสบการณ์เฉลี่ย 11.89 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.74

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี

ประสบการณ์สูงสุด 50 ปี

ประสบการณ์เฉลี่ย 13.70 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.20

รวม

ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี

ประสบการณ์สูงสุด 50 ปี

ประสบการณ์เฉลี่ย 12.80 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.49

รายได้ทั้งหมดของครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีรายได้ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 32.42 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีร้อยละ 24.73 และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.55

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีรายได้ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 25.27 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีร้อยละ 24.18 และรายได้ระหว่าง 200,001 – 250,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.59

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีรายได้ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 40.66 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีร้อยละ 26.37 และรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.1 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 รายได้ทั้งหมดของครอบครัว

รายได้ทั้งหมดของ ครอบครัว(บาท)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
ต่ำกว่า 10,000	0	0	1	1.1	1	0.55
10,000 – 50,000	22	24.18	37	40.66	59	32.42
50,001 – 100,000	21	23.08	24	26.37	45	24.73
100,001 – 150,000	23	25.27	6	6.59	29	15.93
150,001 – 200,000	9	9.89	7	7.69	16	8.79
200,001 – 250,000	6	6.59	4	4.40	10	5.49
มากกว่า 250,000	10	10.99	12	13.19	22	12.09
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

รายได้ต่ำสุด 12,000 บาท	รายได้สูงสุด 970,000 บาท
รายได้เฉลี่ย 151,994.51 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 166,038.02

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

รายได้ต่ำสุด 9,000 บาท	รายได้สูงสุด 860,000 บาท
รายได้เฉลี่ย 121,967.03 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 153,546.12

รวม

รายได้ต่ำสุด 9,000 บาท	รายได้สูงสุด 970,000 บาท
รายได้เฉลี่ย 136,980.77 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 160,180.81

ขนาดพื้นที่ถือครอง

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 0.5 – 5 ไร่ จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 26.37 รองลงมา มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 6 – 10 ไร่ มีร้อยละ 25.82 และขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 26 – 30 ไร่ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.40

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 6 – 10 ไร่ จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 25.27 รองลงมา มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 0.5 – 5 ไร่ มีร้อยละ 24.18 และขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 26 – 30 ไร่ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 4.40

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 0.5 – 5 ไร่ จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 28.57 รองลงมา มีขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 6 – 10 ไร่ มีร้อยละ 26.37 และขนาดพื้นที่ถือครองระหว่าง 21 – 25 ไร่ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.20 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ขนาดพื้นที่ถือครอง

ขนาดพื้นที่ถือครอง (ไร่)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
0.5—5	22	24.18	26	28.57	48	26.37
6—10	23	25.27	24	26.37	47	25.82
11—15	12	13.19	14	15.38	26	14.28
16—20	9	9.89	10	10.99	19	10.44
21—25	7	7.69	2	2.20	9	4.95
26—30	4	4.40	4	4.40	8	4.40
มากกว่า 30	14	15.38	11	12.09	25	13.74
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ขนาดพื้นที่ถือครองต่ำสุด 1 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 19.10 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองสูงสุด 159.5 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.92

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ขนาดพื้นที่ถือครองต่ำสุด 0.5 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 16.55 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองสูงสุด 100 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20.49

รวม

ขนาดพื้นที่ถือครองต่ำสุด 0.5 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 17.83 ไร่

ขนาดพื้นที่ถือครองสูงสุด 159.5 ไร่

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 22.25

แรงงานในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงงานในครอบครัว 2 คน จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 45.61 รองลงมามีแรงงานในครอบครัว 1 คน ร้อยละ 26.37 และแรงงานในครอบครัว 5 คน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.49

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีแรงงานในครอบครัว 2 คน จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 36.27 รองลงมามีแรงงานในครอบครัว 1 คน ร้อยละ 31.87 และแรงงานในครอบครัว 4 คน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.49

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีแรงงานในครอบครัว 2 คน จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 54.94 รองลงมามีแรงงานในครอบครัว 1 คน ร้อยละ 20.88 และแรงงานในครอบครัว 5 คน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.40 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แรงงานในครอบครัว

แรงงานใน ครอบครัว(คน)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
1	29	31.87	19	20.88	48	26.37
2	33	36.27	50	54.94	83	45.61
3	18	19.78	11	12.09	29	15.94
4	5	5.49	7	7.69	12	6.59
5	6	6.59	4	4.40	10	5.49
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

แรงงานต่ำสุด 1 คน	แรงงานสูงสุด 5 คน
แรงงานเฉลี่ย 2.19 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

แรงงานต่ำสุด 1 คน	แรงงานสูงสุด 5 คน
แรงงานเฉลี่ย 2.20 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00

รวม

แรงงานต่ำสุด 1 คน	แรงงานสูงสุด 5 คน
แรงงานเฉลี่ย 2.19 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07

การได้รับเงินกู้

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม เกษตรกรมีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 37.36 และไม่เคยกู้เงินมีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 62.64

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเคยกู้เงินมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 48.35 และไม่เคยกู้เงินมีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 51.65

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเคยกู้เงินมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.37 และไม่เคยกู้เงินมีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 73.63 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การได้รับเงินกู้

การได้รับ เงินกู้	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
เคยกู้	44	48.35	24	26.37	68	37.36
ไม่เคยกู้	47	51.65	67	73.63	114	62.64
รวม	91	100	91	100	182	100

จำนวนเงินกู้เพื่อนำมาใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม กู้เงินระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 21.43 รองลงมากู้เงินระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีร้อยละ 7.69 และกู้เงินต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.10

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน กู้เงินระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 30.77 รองลงมากู้เงินระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีร้อยละ 7.69 และกู้เงินต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.20

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน กู้เงินระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 12.09 รองลงมากู้เงินระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท มีร้อยละ 7.69 และกู้เงินมากกว่า 100,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.59 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนเงินกู้เพื่อนำมาใช้ในการเลี้ยงโคเนื้อ

จำนวนเงินกู้ (บาท)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
ไม่เคยกู้	47	51.65	67	73.63	114	62.64
ต่ำกว่า 10,000	2	2.20	0	0	2	1.10
10,000 – 50,000	7	7.69	7	7.69	14	7.69
50,001 – 100,000	28	30.77	11	12.09	39	21.43
มากกว่า 100,000	7	7.69	6	6.59	13	7.14
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จำนวนเงินกู้ต่ำสุด 0 บาท

จำนวนเงินกู้สูงสุด 700,000 บาท

จำนวนเงินกู้เฉลี่ย 46,000 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 88,626.06

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จำนวนเงินกู้ต่ำสุด 0 บาท

จำนวนเงินกู้สูงสุด 350,000 บาท

จำนวนเงินกู้เฉลี่ย 25,879.12 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 60,761.80

รวม

จำนวนเงินกู้ต่ำสุด 0 บาท

จำนวนเงินกู้สูงสุด 700,000 บาท

จำนวนเงินกู้เฉลี่ย 35,939.56 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 76,440.58

การได้รับการฝึกอบรม

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 65.38

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การได้รับการฝึกอบรม

การได้รับการฝึกอบรม	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยได้รับการฝึกอบรม	49	53.85	14	15.38	63	34.62
ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม	42	46.15	77	84.62	119	65.38
รวม	91	100	91	100	182	100

การได้รับข่าวสาร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 2 ชนิด มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.75 รองลงมาคือ กลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 3 ชนิด มีร้อยละ 20.88 และกลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อมากกว่า 7 ชนิด มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.55

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 2 ชนิด มีจำนวนมากที่สุด มีร้อยละ 30.77 รองลงมาคือ กลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 4 ชนิดมีร้อยละ 25.28 และกลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 1 ชนิดและ 7 ชนิด มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 1.1

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 2 ชนิด มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 52.74 รองลงมาคือกลุ่มที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจากสื่อ 3 ชนิด มีร้อยละ 20.88 และไม่เลยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเลย มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.20 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การได้รับข่าวสาร

การได้รับข่าวสาร เกี่ยวกับการเลี้ยงโค เนื้อพันธุ์กำแพงแสน จากสื่อ (ชนิด)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโค เนื้อพันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
0	0	0	2	2.20	2	1.1
1	1	1.1	7	7.69	8	4.40
2	28	30.77	48	52.74	76	41.75
3	19	20.88	19	20.88	38	20.88
4	23	25.28	8	8.79	31	17.03
5	14	15.38	3	3.30	17	9.34
6	5	5.49	4	4.40	9	4.95
7	1	1.1	0	0	1	0.55
รวม	91	100	91	100	182	100

หมายเหตุ การได้รับข่าวสารจากสื่อได้แก่ 1= วิทยุ, 2 = โทรทัศน์, 3 = นิตยสารการเกษตร,
4 = หนังสือพิมพ์, 5 = หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน, 6 = เจ้าหน้าที่ และ
7 = เพื่อนเกษตรกร

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

การได้รับข่าวสารจากสื่อต่ำสุด 1 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อเฉลี่ย 3.44 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อสูงสุด 7 ชนิด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.31

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

การได้รับข่าวสารจากสื่อต่ำสุด 0 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อเฉลี่ย 2.54 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อสูงสุด 6 ชนิด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20

รวม

การได้รับข่าวสารจากสื่อต่ำสุด 0 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อเฉลี่ย 2.99 ชนิด

การได้รับข่าวสารจากสื่อสูงสุด 7 ชนิด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.33

การติดต่อและได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 1 – 5 ครั้ง/ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 43.96 รองลงมาที่มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่มากกว่า 20 ครั้ง/ปี มีร้อยละ 23.63 และไม่เคยติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เลยมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.95

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่มากกว่า 20 ครั้ง/ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 47.25 รองลงมาที่มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 1 – 5 ครั้ง/ปี มีร้อยละ 18.68 การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 16 – 20 ครั้ง/ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.79

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 1 – 5 ครั้ง/ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 69.23 รองลงมาที่มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 6 – 10 ครั้ง/ปี มีร้อยละ 14.28 การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ระหว่าง 11 – 15 ครั้ง/ปี และ 16 – 20 ครั้ง/ปี มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 3.30 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่

การติดต่อและได้รับ คำแนะนำจาก เจ้าหน้าที่(ครั้ง/ปี)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
ไม่เคย	0	0	9	9.89	9	4.95
1 – 5	17	18.68	63	69.23	80	43.96
6 – 10	12	13.19	13	14.28	25	13.73
11 – 15	11	12.09	3	3.30	14	7.69
16 – 20	8	8.79	3	3.30	11	6.04
มากกว่า 20	43	47.25	0	0	43	23.63
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำต่ำสุด 1 ครั้ง ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำสูงสุด 100 ครั้ง

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำเฉลี่ย 21.15 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.50

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำต่ำสุด 0 ครั้ง ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำสูงสุด 17 ครั้ง

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำเฉลี่ย 4.16 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.84

รวม

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำต่ำสุด 0 ครั้ง ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำสูงสุด 100 ครั้ง

ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำเฉลี่ย 12.66 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.67

ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีคะแนนความรู้ระหว่าง 18—21 คะแนน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน มีจำนวนมากที่สุด คือมีร้อยละ 43.96 รองลงมาคือกลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 14—17 คะแนน มีร้อยละ 39.01 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 22—25 คะแนน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.69

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีคะแนนความรู้ระหว่าง 18—21 คะแนน มีจำนวนมากที่สุด คือมีร้อยละ 58.24 รองลงมาคือกลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 14—17 คะแนน มีร้อยละ 25.27 และกลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 10—13 คะแนน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.40

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีคะแนนความรู้ระหว่าง 14—17 คะแนน มีจำนวนมากที่สุด คือมีร้อยละ 52.75 รองลงมาคือกลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 18—21 คะแนน มีร้อยละ 29.67 และกลุ่มที่มีคะแนนความรู้ระหว่าง 22—25 คะแนน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.30 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ความรู้เกี่ยวกับการ เลี้ยง โคเนื้อพันธุ์ กำแพงแสน (คะแนน)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ พันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)		(คน)		(คน)	
10—13	4	4.40	13	14.28	17	9.34
14—17	23	25.27	48	52.75	71	39.01
18—21	53	58.24	27	29.67	80	43.96
22—25	11	12.09	3	3.30	14	7.69
รวม	91	100	91	100	182	100

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

คะแนนความรู้ต่ำสุด 11 คะแนน

คะแนนความรู้เฉลี่ย 18.74 คะแนน

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

คะแนนความรู้ต่ำสุด 10 คะแนน

คะแนนความรู้เฉลี่ย 16.46 คะแนน

รวม

คะแนนความรู้ต่ำสุด 10 คะแนน

คะแนนความรู้เฉลี่ย 17.60 คะแนน

คะแนนความรู้สูงสุด 25 คะแนน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.66

คะแนนความรู้สูงสุด 24 คะแนน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.82

คะแนนความรู้สูงสุด 25 คะแนน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.96

ทัศนคติต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเหมือนกันแต่มีบางประเด็นที่แตกต่างกัน เช่น ข้อ 6 การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจำเป็นต้องมีความรู้สูง เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีระดับทัศนคติมาก คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนส่วนใหญ่คิดว่า การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจำเป็นต้องมีความรู้สูง แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีระดับทัศนคติปานกลาง และข้อ 9 โคจะผสมดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่มาผสมเทียม เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีระดับทัศนคติปานกลาง แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมีระดับทัศนคติน้อย (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ทิศนคติต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน			เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่น		
	Mean	SD	แปลความ	Mean	SD	แปลความ
1. การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเลี้ยงง่ายเหมือนกับเลี้ยงสัตว์เลี้ยงทั่วไป	2.87	.50	มาก	2.66	.67	มาก
2. โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนขายได้ราคาสูงกว่าโคพันธุ์พื้นเมือง	2.99	.11	มาก	2.95	.31	มาก
3. อาชีพการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนทำรายได้ดีกว่าโคพันธุ์พื้นเมือง	2.99	.11	มาก	2.91	.32	มาก
4. การเริ่มต้นเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนใช้ต้นทุนต่ำ	2.04	.97	ปานกลาง	1.97	.92	ปานกลาง
5. ควรจะมีการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนในกลุ่มเกษตรกรโดยทั่วไป	3.00	.00	มาก	2.98	.15	มาก
6. การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนจำเป็นต้องมีความรู้สูง	2.59	.79	มาก	2.30	.91	ปานกลาง
7. โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนให้ผลตอบแทนน้อยกว่าโคพื้นเมือง	2.86	.49	มาก	2.64	.72	มาก
8. ควรเสริมแร่ธาตุแก่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน เพื่อให้ไม่ให้เกิดแร่ธาตุ	2.92	.37	มาก	2.91	.35	มาก
9. โคจะผสมติดหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่มีผลสมเทียม	1.97	.97	ปานกลาง	1.58	.86	น้อย
10. เมื่อทำวัคซีนป้องกันโรคโคแล้วสามารถมั่นใจว่าโคจะไม่เป็นโรคนั้น	1.60	.88	น้อย	1.60	.82	น้อย
11. มูลโคสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	2.98	.21	มาก	2.98	.21	มาก
12. หากทำมีเงินทุนท่านจะขยายการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนเพิ่มขึ้นจากเดิม	2.91	.41	มาก	2.85	.52	มาก
	2.64	.48	มาก	2.53	.56	มาก

ตอนที่ 2 การยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

การทดสอบความเท่าเทียมกันของค่าเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จากการศึกษาเพื่อทดสอบความเท่าเทียมกันของค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งสองกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One — way Analysis of Variance) ซึ่งการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียวเป็นการศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ว่าความผันแปรภายในกลุ่มมีมากกว่าหรือน้อยกว่าความผันแปรระหว่างกลุ่ม (หรือ Wilks' Lambda) ถ้าความผันแปรภายในกลุ่มมีน้อยมาก ความแตกต่างส่วนใหญ่จึงเป็นความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เช่นนี้แล้วค่า F ก็จะมีค่าต่ำกว่า .05 (มีนัยสำคัญทางสถิติ) ก็แสดงว่าแต่ละกลุ่มมีค่าเฉลี่ยไม่เท่ากัน จากการวิเคราะห์พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน มีค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับเรื่องการได้รับการฝึกอบรม การได้รับข่าวสาร การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ที่สนใจต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการได้รับเงินกู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับตำแหน่งทางสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยอื่นๆ นั้นไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความเท่าเทียมกันของค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละกลุ่ม
(Wilks' Lambda (U - Statistic) and Univariate F - ratio)

Variable	Wilks' Lambda	F	Significant
1. อายุ	.998	.308	.580
2. ระดับการศึกษา	1.000	.089	.766
3. ตำแหน่งทางสังคม	.976	4.372*	.038
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค	.995	.959	.329
5. รายได้ทั้งหมดของครอบครัว	.991	1.604	.207
6. ขนาดพื้นที่ถือครอง	.997	.600	.440
7. แรงงานในครอบครัว	1.000	.005	.945
8. การได้รับเงินกู้	.948	9.793**	.002
9. การได้รับการฝึกอบรม	.837	35.157***	.000
10. การได้รับข่าวสาร	.885	23.331***	.000
11. การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	.663	91.493***	.000
12. ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	.852	31.338***	.000
13.ทัศนคติต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	.919	15.782***	.000

P* < .05

P** < .01

P*** < .001

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ แต่ละตัวที่นำมาวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่นำมาวิจัย พบว่า ประสพการณ์กับอายุ ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสน การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กับการได้รับการฝึกอบรม การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กับการได้รับข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการได้รับข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ การได้รับเงินกู้กับการได้รับการฝึกอบรม การได้รับข่าวสารกับการได้รับการฝึกอบรม ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการได้รับข่าวสาร ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการได้รับการฝึกอบรม ขนาดพื้นที่ถือครองกับรายได้ทั้งหมดของครอบครัว การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กับตำแหน่งทางสังคม ตำแหน่งทางสังคมกับระดับการศึกษา การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กับการได้รับเงินกู้ แรงงานในครอบครัวกับประสพการณ์ในการเลี้ยงโคน ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับตำแหน่งทางสังคม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์กันทางบวก* ขนาดพื้นที่ถือครองกับแรงงานในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับรายได้ทั้งหมดของครอบครัว การได้รับการฝึกอบรมกับตำแหน่งทางสังคม การได้รับข่าวสารกับตำแหน่งทางสังคม ขนาดพื้นที่ถือครองกับประสพการณ์ในการเลี้ยงโคน การได้รับข่าวสารกับแรงงานในครอบครัว ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับระดับการศึกษา ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับการได้รับการฝึกอบรม การได้รับข่าวสารกับระดับการศึกษา รายได้ทั้งหมดของครอบครัวกับระดับการศึกษา ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับตำแหน่งทางสังคม ขนาดพื้นที่ถือครองกับการได้รับการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับขนาดพื้นที่ถือครอง ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเป็นความสัมพันธ์กันทางบวก* ระดับการศึกษา กับอายุ ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับอายุ ประสพการณ์ในการเลี้ยงโคนกับระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์ในทางลบ* ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคนเนื้อพันธุ์กำแพงแสนกับประสพการณ์ในการเลี้ยงโคน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเป็นความสัมพันธ์กันทางลบ* (ตารางที่ 22)

* เครื่องหมายใช้บอกทิศทางไม่ได้บอกความมากน้อยของความสัมพันธ์

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. อายุ	1.00												
2. ระดับการศึกษา	-.621**	1.00											
3. ตำแหน่งทางสังคม	-.034	.244**	1.00										
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงดู	.474**	-.216**	-.012	1.00									
5. รายได้ทั้งหมดของครอบครัว	-.064	.164*	-.025	.079	1.00								
6. ขนาดพื้นที่ถือครอง	.074	.034	.108	.175*	.252**	1.00							
7. แรงงานในครอบครัว	.106	.055	.042	.203**	.129	.190*	1.00						
8. การได้รับเงินกู้	.039	-.103	.041	.000	-.022	-.001	.084	1.00					
9. การได้รับการฝึกอบรม	-.016	.079	.183*	-.030	.055	.151*	.096	.345**	1.00				
10. การได้ร่ำข่าวสาร	-.118	.167*	.178*	-.020	.118	.098	.175*	.092	.319**	1.00			
11. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	-.088	.125	.246**	-.049	.124	.061	.027	.207**	.445**	.432**	1.00		
12. ความรู้	-.114	.146*	.194**	.024	.189*	.150*	.045	.132	.271**	.406**	.386**	1.00	
13. ทักษะคดี	-.219**	.173*	.168*	-.153*	.068	.008	.059	-.011	.172*	.314**	.279**	.474**	1.00

** Correlation is significant at the 0.01 (2 - tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 (2 - tailed)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนของเกษตรกรราย
ย่อย และสมการจำแนกประเภท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยวิธี
แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อ
พันธุ์กำแพงแสนมีดังนี้

1. การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ การได้รับการฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับการ
เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน การได้รับข่าวสาร ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน
ตำแหน่งทางสังคม ระดับการศึกษา การได้รับเงินกู้ รายได้ทั้งหมดของครอบครัว ขนาดพื้นที่
ถือครอง แรงงานในครอบครัวมีอิทธิพลในทางบวกกับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน
ซึ่งหมายความว่า เกษตรกรที่ติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่มาก การได้รับการฝึกอบรม
การมีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมาก การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการโคเนื้อพันธุ์
กำแพงแสนมาก การมีทักษะที่ดีต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน การมีตำแหน่งทางสังคม
มีการศึกษาสูง การได้รับเงินกู้ มีรายได้ทั้งหมดของครอบครัวมาก มีที่ดินถือครองมาก และมี
แรงงานในครอบครัวมาก มีแนวโน้มที่จะยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมากกว่าเกษตรกร
ที่มีสิ่งเหล่านี้น้อย

2. อายุและประสบการณ์ในการเลี้ยงโคมีอิทธิพลในทางลบกับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อ
พันธุ์กำแพงแสน หมายความว่า เกษตรกรที่มีอายุมากและมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคมาก มีแนว
โน้มที่จะยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนน้อยกว่าเกษตรกรที่มีสิ่งเหล่านี้น้อย (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์

ก้ำแพงแสน (Pooled — within — groups Correlations Between Discriminating Variables and Canonical Discriminant Function)

ตัวแปร	FUNCT 1
1. อายุ	-.092
2. ระดับการศึกษา	.173
3. ตำแหน่งทางสังคม	.232
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค	-.005
5. รายได้ทั้งหมดของครอบครัว	.123
6. ขนาดพื้นที่ถือครอง	.112
7. แรงงานในครอบครัว	.076
8. การได้รับเงินกู้	.172
9. การได้รับการฝึกอบรม	.555
10. การได้รับข่าวสาร	.393
11. การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	.896
12. ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ก้ำแพงแสน	.524
13. ทักษะติดต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ก้ำแพงแสน	.261

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความสำคัญระหว่างตัวแปรที่มีต่อการจำแนกความแตกต่างในการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการจำแนกความแตกต่างในการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน พิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานของสมการจำแนกความแตกต่าง (ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานเป็นค่าที่แสดงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่มี ซึ่งใช้ในการเปรียบเทียบความมีอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัวที่มี) ซึ่งมีตัวแปร 3 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยคือ การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน การได้รับการฝึกอบรม มีอิทธิพลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ในการเลี้ยงโค รายได้ทั้งหมดของครอบครัว การได้รับเงินกู้แรงงานในครอบครัว ขนาดพื้นที่ถือครอง การได้รับข่าวสาร ที่สนใจต่อการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ไม่มีอิทธิพลต่อการจำแนกกลุ่ม (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภท

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สมการจำแนก	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
1. การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	.740	.062
2. ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	.323	.118
3. การได้รับการฝึกอบรม	.302	.691
ค่าคงที่		-3.093

จากค่าสัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐานสามารถสรุปได้ว่า การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนมากที่สุด รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน และสุดท้ายคือการได้รับการฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 การประมาณค่าการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ในการประมาณค่าการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนของเกษตรกรรายย่อย จะใช้จัดกรณีตัวอย่างยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนหรือไม่นั้น สามารถทำได้ 2 วิธีคือ

1. โดยการหาค่า Discriminant Score ของกรณีที่น่าสนใจจาก Discriminant Function โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของสมการคะแนนดิบ (Unstandardized Canonical Discriminant Function Coefficient) ในตารางที่ 24 แล้วเปรียบเทียบกับค่าที่ได้ที่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ Discriminant Score ของกลุ่มใดมากที่สุด หน่วยวิเคราะห์ก็จะอยู่ในกลุ่มนั้น ในที่นี้ค่าเฉลี่ยของ Discriminant Score ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน เท่ากับ .792 และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน เท่ากับ -.792 ดังตารางที่ 25 สมการจำแนกประเภทที่ได้ดังนี้

$$G = -3.093 + .062 \text{ CONNECT} + .118 \text{ KNOWS} + .691 \text{ TRAIN}$$

CONNECT หมายถึง การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่
 KNOWS หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน
 TRAIN หมายถึง การได้รับการฝึกอบรม

ตัวอย่าง มีเกษตรกร 2 คน ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบว่าเกษตรกรทั้ง 2 คน จะจัดอยู่ในกลุ่มใดระหว่าง กลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลของเกษตรกรทั้ง 2 คน แทนค่าลงในสมการจำแนกประเภท และพิจารณาค่า G ที่ได้จากการคำนวณนั้นใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ Discriminant Score ของกลุ่มใดมากที่สุด ก็แสดงว่าเกษตรกรอยู่ในกลุ่มนั้น

ตัวอย่างเกษตรกรคนที่ 1

$$\begin{aligned} G &= -3.093 + .062 \text{ CONNECT} + .118 \text{ KNOWS} + .691 \text{ TRAIN} \\ &= -3.093 + .062 (45) + .118(20) + .691 (1) \\ G &= 2.438 \end{aligned}$$

จากตัวอย่างข้างต้น แทนค่าตัวแปรอิสระของเกษตรกรคนที่ 1 ซึ่งมีค่าการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ 45 ครั้ง/ปี มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 20 คะแนน และเคยได้รับการฝึกอบรมที่กำหนดคะแนนเท่ากับ 1 ได้ค่า G เท่ากับ 2.438 ซึ่งค่า G ที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ Discriminant Score ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน แสดงว่าเกษตรกรคนที่ 1 จัดอยู่ในกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ตัวอย่างเกษตรกรคนที่ 2

$$\begin{aligned} G &= -3.093 + .062 \text{ CONNECT} + .118 \text{ KNOWS} + .691 \text{ TRAIN} \\ &= -3.093 + .062 (2) + .118(12) + .691 (0) \\ G &= -0.437 \end{aligned}$$

จากตัวอย่างข้างต้น แทนค่าตัวแปรอิสระของเกษตรกรคนที่ 2 ซึ่งมีค่าการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ 2 ครั้ง/ปี มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 12 คะแนน และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมที่กำหนดคะแนนเท่ากับ 0 ได้ค่า G เท่ากับ -0.437 ซึ่งค่า G ที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ Discriminant Score ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน แสดงว่าเกษตรกรคนที่ 2 จัดอยู่ในกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ตารางที่ 25 ค่า Canonical Discriminant Functions Evaluated at Group Means

Group	FUNC 1
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	.792
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	-.792

เมื่อได้สมการจำแนกประเภทแล้ว ปัญหาคือ สมการดังกล่าวนี้ดีเพียงพอแค่ไหนในการใช้จำแนกเกษตรกรออกเป็นกลุ่มที่ยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน สถิติต่างๆ ที่ช่วยตัดสินใจได้คือ ค่าของ Eigenvalue* Canonical Correlation* Wilks' Lambda* และค่า Significant*

* แสดงในภาคผนวก ข

ตารางที่ 26 ค่าสถิติต่าง ๆที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท

Discriminant Function	Eigenvalue	Cumulative Percentage	Canonical Correlation	Wilks' Lambda	Chi-Sq	df.	Sig
1	.634	100	.623	.612	87.628	3	.000

จากค่าสถิติที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท พบว่า ค่า Eigenvalue เท่ากับ .634 ค่า Canonical Correlation เท่ากับ .623 (ค่า Eigenvalue และค่า Canonical Correlation จะมีค่าระหว่าง 0.0 – 1.0 ยิ่งเข้าใกล้ 1.0 ก็แสดงว่า สมการจำแนกประเภทมีอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้สูง) ค่า Wilks' Lambda เท่ากับ .612 (ค่า Wilks' Lambda จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.0 – 1.0 ยิ่งเข้าใกล้ 1.0 ก็แสดงว่าสมการจำแนกประเภทมีอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มได้น้อย) จากค่าสถิติทั้ง 3 ตัว แสดงให้เห็นว่าสมการจำแนกประเภทที่ได้ มีอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่า Significant พบว่า สมการจำแนกประเภทที่ได้มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าสมการจำแนกประเภทที่ประกอบด้วยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ว่าอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างกลุ่มไม่สูงนักก็ตาม (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 27 ผลการคาดคะเนโดยสมการจำแนกประเภทที่ได้

	เกษตรกร		จำนวนราย
	ผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	ผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่น	
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	62(68.1%)	29(31.9%)	91(100%)
เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่น	11(12.1%)	80(87.9%)	91(100%)

ร้อยละของกรณีที่คาดคะเนได้ถูกต้อง 78.0

จากการทดสอบนำสมการจำแนกประเภทที่ได้ ไปคาดคะเนความเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ซึ่งสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (ที่เป็นจริง) จะถูกคาดคะเนเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 29 คน (31.9%) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน (ที่เป็นจริง) จะถูกคาดคะเนเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 11 คน (12.1%) และถูกคาดคะเนเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 80 คน (87.9%) ดังนั้นสมการจำแนกประเภทที่ได้สามารถคาดคะเนกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้ถูกต้องปานกลาง คือ คาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 78 หมายความว่า มีเกษตรกร 100 คน สามารถแบ่งได้ว่าเกษตรกรอยู่ในกลุ่มยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนได้ถูกต้อง 78 คน (ตารางที่ 27)

2. การประมาณค่าการยอมรับ วิธีที่ 2 คือ การแทนค่าตัวแปรของกรณีที่น่าสนใจลงใน Classification Function ซึ่งมีค่า Classification Function Coefficient ของแต่ละกลุ่ม กรณีที่น่าสนใจจะจัดอยู่ในกลุ่มที่สมการให้ค่า Classification Score สูงที่สุด (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ค่า Classification Function Coefficients ที่ใช้จัดกรณีที่น่าสนใจเข้าไปอยู่ในกลุ่ม (Fisher's Linear Discriminant Functions)

ตัวแปร	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่น
การติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่	-0.0198	-0.0781
ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน	2.463	2.277
การได้รับการฝึกอบรม	.554	-.540
ค่าคงที่	-24.127	-19.229

สมการของทั้ง 2 กลุ่ม มีดังนี้

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

$$Y_1 = -24.127 - .0198 \text{ CONNECT} + 2.463 \text{ KNOWS} + .554 \text{ TRAIN}$$

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

$$Y_2 = -19.229 - .0781 \text{ CONNECT} + 2.277 \text{ KNOWS} - .540 \text{ TRAIN}$$

สมการทั้ง 2 กลุ่มนี้สามารถใช้พยากรณ์ได้ว่าเกษตรกรจะอยู่ในกลุ่มใด โดยการแทนค่าตัวแปรที่ต้องการทราบลงในสมการทั้ง 2 สมการ ถ้าค่า Y ของสมการใดสูงก็แสดงว่าตัวอย่างที่ต้องการทราบอยู่ในกลุ่มสมการนั้น

ตัวอย่าง นาย ก เป็นเกษตรกรซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบว่าจัดอยู่ในกลุ่มใดระหว่างกลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับและไม่ยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลตัวแปรอิสระของนาย ก ซึ่งมีค่าการติดต่อและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ 45 ครั้ง/ปี มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน 20 คะแนน และเคยได้รับการฝึกอบรมที่กำหนดคะแนนเท่ากับ 1 มาแทนค่าลงในสมการทั้ง 2 สมการ และพิจารณาค่า Y ของสมการใดมีค่าสูง ก็แสดงว่านาย ก อยู่ในกลุ่มนั้น

สมการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

$$Y_1 = -24.127 - .0198 \text{ CONNECT} + 2.463 \text{ KNOWS} + .554 \text{ TRAIN}$$

$$= -24.127 - .0198(45) + 2.463(20) + .554(1)$$

$$Y_1 = 24.277$$

สมการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

$$Y_2 = -19.229 - .0781 \text{ CONNECT} + 2.277 \text{ KNOWS} - .540 \text{ TRAIN}$$

$$= -19.229 - .0781(45) + 2.277(20) - .540(1)$$

$$Y_2 = 22.26$$

ค่า Y_1 มีค่าสูงกว่าค่า Y_2 แสดงว่า นาย ก จัดอยู่ในกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน

ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร

1. ปัญหาด้านความสมบูรณ์พันธุ์ พบว่าเกษตรกรบางส่วนยังพบปัญหาโคไม่ค่อยเป็นสัดหรือเป็นสัดช้า และเมื่อเป็นสัดแล้วก็ผสมไม่ติด ซึ่งเกษตรกรจะผสมเทียม 3 – 5 ครั้ง เมื่อผสมเทียมไม่ติดก็จะทำการผสมจริง และถ้าโคยังผสมจริงไม่ติดก็จะทำการตัดทิ้งแม่พันธุ์

2. ด้านอาหารสัตว์พบว่าในพื้นที่อำเภอกำแพงแสนมีการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนกันมากทำให้พบปัญหาด้านอาหารสัตว์น้อย เนื่องจากต้นและเปลือกข้าวโพดฝักอ่อนสามารถนำไปใช้เลี้ยงโคได้ และข้าวโพดฝักอ่อนมีระยะเวลาในการเพาะปลูกสั้นคือประมาณ 45 วันก็สามารถเก็บเกี่ยวได้แล้ว แต่ในช่วงฤดูฝนจะพบปัญหาคือข้าวโพดฝักอ่อนไม่ค่อยได้ผล เพราะถ้าน้ำท่วมจะทำให้ต้นข้าวโพดตาย ในช่วงฤดูฝนเกษตรกรจึงนำหญ้ามาเลี้ยงโคแทน ถ้าหากเป็นช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคมซึ่งจะพบว่าเป็นช่วงที่ขาดแคลนอาหารหยาบมากที่สุดเกษตรกรก็จะใช้ฟางข้าวมาเลี้ยงโคแทน

แต่ปัญหาที่พบคือ เกษตรกรไม่รู้จักรักษาการนอมอาหารหยาบคือในช่วงที่มีข้าวโพดมาก ราคาต้นข้าวโพดและเปลือกข้าวโพดประมาณ 200 – 300 บาท/ไร่ แต่ในช่วงขาดแคลนราคาจะประมาณ 1,200 – 1,500 บาท/ไร่ หรือบางครั้งก็ไม่มีขายเลย จะพบว่าในช่วงที่มีข้าวโพดมาก เกษตรกรไม่รู้จักรักษาหมักต้นข้าวโพดไว้ใช้ในยามขาดแคลน เกษตรกรจะปล่อยข้าวโพดที่เหลือใช้โดยเปล่าประโยชน์ แม้แต่ฟางข้าวเกษตรกรใช้ฟางข้าวธรรมชาติมาเลี้ยงโคในยามขาดแคลนพืชชนิดอื่น น้อยรายที่จะนำมาบดด้วยกากน้ำตาลก่อนให้โคกิน

3. ปัญหาด้านโรงเรือน พบว่าเกษตรกรบางฟาร์มยังมีสภาพโรงเรือนไม่สมบูรณ์ คือ ยังไม่มีการสร้างหลังคาโรงเรือน และพื้นโรงเรือนเป็นพื้นดิน ทำให้ยากต่อการทำความสะอาด

4. ปัญหาด้านสุขาภิบาล (ดูแลรักษาความสะอาด) พบว่า เกษตรกรยังนิยมดูแลสุขาภิบาลคอกโคกันน้อย เนื่องจากยังขาดความรู้ในเรื่องนี้รวมทั้งไม่เห็นความสำคัญของการสุขาภิบาลและการดูแลรักษาความสะอาดเท่าใดนัก ซึ่งการสุขาภิบาลสัตว์เป็นการป้องกันและรักษาสุขภาพสัตว์เลี้ยงมิให้ได้รับอันตรายจากสาเหตุต่าง ๆ รวมทั้งการติดเชื้อโรคด้วย

5. ปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการผสมเทียม จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการให้บริการแก่เกษตรกรทำให้มาไม่ตรงเวลานัดผสมเทียม โดยบางครั้งอาจเลยระยะเวลาในการผสมเทียมทำให้อัตราการผสมติดลดลง

6. ปัญหาการไม่มีมาตรฐานกำหนดราคาของโค ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีการจำหน่ายโคโดยไม่มีการชั่งน้ำหนัก โดยผู้ซื้อใช้ความชำนาญในการประเมินราคาโดยดูจากลักษณะภายนอกซึ่งทำให้เกษตรกรจำหน่ายโคในราคาต่ำกว่าความเป็นจริง

7. เกษตรกรขาดการวางแผนในการจำหน่ายโคของเกษตรกรซึ่งในบางครั้งเมื่อต้องการเงินหรือมีคนมาขอซื้อเกษตรกรก็จะทำการจำหน่ายโคโดยไม่รอให้โคโตเต็มที่ก่อน จึงทำให้ได้ราคาไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนในเรื่องต่างๆ เช่น โรคและการป้องกันโรค อาหารและการให้อาหารเสริม การทำฟีดอาหารสัตว์หมักและการสุขาภิบาล เป็นต้น โดยหน่วยงานราชการควรให้ความสนใจสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมของเกษตรกรและจัดการฝึกอบรมเป็นครั้งคราว เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนและเป็นการทบทวนความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเกษตรกร ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่และสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที

2. ควรมีการประสานงานและร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงโคเนื้อแก่เกษตรกรในหลายรูปแบบ โดยให้เกษตรกรสามารถใช้บริการจากหน่วยงานราชการที่ทำการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อได้ทุกหน่วยงาน เช่น สำนักงานปศุสัตว์ ทบวงมหาวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เป็นต้น

3. ในการวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตโคเนื้อ ควรจะต้องให้มีตลาดที่มีการจัดมาตรฐานการจำหน่ายโคเนื้อ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรยังใช้ระบบการจำหน่ายแบบเหมาตัว ตามราคาที่ได้ตกลงกันเอง ไม่มีเกณฑ์หรือมาตรฐานใด ๆ ทั้งโคพันธุ์พื้นเมืองและโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ซึ่งเป็นสาเหตุที่เกษตรกรไม่ปฏิบัติในเรื่องการเสริมอาหารชั้น เพราะเห็นว่าไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารชั้น